

บทที่ 5

ศักยภาพพื้นฐาน และแนวโน้มการค้า จากด่านชายแดนไทย และ สปป.ลาว ที่สำคัญ

ในการทำการค้ากับ สปป.ลาว ไทยได้มีการทำข้อตกลงระหว่างกัน และมีจุดผ่านแดนถาวร จุดผ่านแดนชั่วคราว และจุดผ่อนปรน กระจายอยู่ตามชายแดนด้านเหนือ ตั้งแต่จังหวัดเชียงราย ลงมาถึงจังหวัดอุบลราชธานี จึงมีสิทธิพิเศษและเงื่อนไขที่พึงทราบดังนี้

5.1 การทำระบบพิธีการผ่านแดนบริเวณชายแดน 5 ลักษณะ

ประเทศไทยมีพื้นที่ติดต่อกับ สปป.ลาวทางด้านทิศเหนือและทิศตะวันออก โดยมีพรมแดนติดต่อกับ สปป.ลาวเป็นระยะทาง 1,810 กิโลเมตร ช่องทางการนำเข้า-ส่งออกสินค้าชายแดน จะผ่านจุดผ่านแดน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

1. **จุดผ่านแดนถาวร** เป็นจุดผ่านแดนที่เปิดขึ้นเพื่อการค้า การสัญจรไปมาและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเป็นความตกลงกันระหว่างรัฐบาล การเปิดจุดผ่านแดนถาวรจะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลทั้งสองประเทศ

2. **จุดผ่อนปรน** เป็นจุดที่เปิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ทางด้านมนุษยธรรม เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่น และอนุญาตให้ประชาชนทั้งสองประเทศสัญจรไปมา เพื่อซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าอุปโภคบริโภคระหว่างกัน โดยกำหนดระเบียบการสัญจรไปมา ประเภทของสินค้า มูลค่าสินค้า ระยะเวลาเปิดปิดจุดผ่อนปรน มาตรการควบคุมการเดินทางเข้าออกเป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งเป็นไปตามข้อตกลงของทั้งสองประเทศ

3. **จุดผ่านแดนชั่วคราว** เป็นจุดผ่านแดนที่มีผู้ร้องขอ กระทรวงมหาดไทยให้เปิดเป็นการชั่วคราวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

4. **จุดผ่านแดนสำรอง** เป็นจุดที่ประชาชนของสองประเทศใช้ผ่านเข้า-ออกไม่เป็นทางการ เป็นไปตามธรรมชาติและลักษณะภูมิประเทศโดยมิได้มีหลักฐานรับรองจากทางราชการทั้งสองฝ่าย

5. **ด่านศุลกากร** เป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งต่อระบบการค้าระหว่างประเทศและการค้าชายแดน สินค้าที่ผ่านเข้า-ออก ที่ถือว่าถูกต้องตามกฎหมาย ต้องดำเนินการผ่านพิธีการที่ด่านศุลกากรเท่านั้น

จุดผ่านแดนถาวร ชายแดนไทย- ลาว มี 13 จุด

ตารางที่ 5.1 : จุดผ่านแดนถาวร ชายแดนไทย- ลาว

ลำดับ	จังหวัด	พื้นที่ของไทย	พื้นที่ของลาว	เวลาเปิด - ปิด
1	เชียงราย	ด่านอ.เชียงของ	ด่านห้วยทราย เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว (ด่านสากล)	8.00-18.00 น.ทุกวัน
2	เชียงราย	ด่านเชียงแสน อ.เชียงแสน	ด่านต้นฝิ่ง เมืองต้นฝิ่ง แขวงบ่อแก้ว (ด่านท้องถิ่น)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
3	น่าน	ด่านห้วยโก๋น อ.เฉลิมพระเกียรติ	ด่านบ้านน้ำเงิน เมืองเงิน แขวงไชยะบูลี (ด่านท้องถิ่น)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
4	เลย	ด่านบ้านปากห้วย ต. หนองผือ อ.ท่าลี่	ด่านคอนฝิ่ง เมืองแก่นท้าว แขวงไชยะบูลี (ด่านท้องถิ่น)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
5	เลย	ด่านอ.เชียงคาน	ด่านเมืองชะคาม เมืองชะคาม แขวงเวียงจันทน์	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
6	เลย	ด่านบ้านคกไผ่ ต. ปากชม อ.ปากชม	ด่านบ้านวังเมือง แขวงเวียงจันทน์	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
7	หนองคาย	ด่านท่าเสา ต.อ.เมือง	ด่านท่าเคอ เมืองหาดทรายฟองแขวงนครเวียงจันทน์ (ด่านท้องถิ่น)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
8	หนองคาย	ด่านอ.บึงกาฬ	ด่านปากซัน เมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ (ด่านท้องถิ่น)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
9	หนองคาย	ด่านสะพานมิตรภาพ ไทย - ลาว บ.เหล่า จอมมณี ต.มีชัย อ.เมือง	ด่านข้ามมิตรภาพ บ้านดงพูน เมืองหาดทรายฟอง แขวงนครเวียงจันทน์ (ด่านสากล)	6.00 - 22.00 น. ทุกวัน
10	นครพนม	ด่าน อ.เมือง	ด่านท่าแขก เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน (ด่านสากล)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
11	มุกดาหาร	ด่าน อ.เมือง	ด่านท่าเรือสะพานนาครี เมืองกันทะบูลี (ด่านสากล)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
12	อุบลราชธานี	ด่านบ้านปากแซง กิ่งอ.นาตาล	บ้านปากตะพาน เมืองละครเพ็ง แขวงสาละวัน (ด่านท้องถิ่น)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน
13	อุบลราชธานี	ด่านช่องเม็ก อ.สิรินธร	ด่านวังเตา บ.วังเตา เมืองโพนทอง แขวงจำปาสัก (ด่านสากล)	8.00 - 18.00 น. ทุกวัน

จุดผ่อนปรน ชายแดนไทย- ลาว จำนวน 21 จุด

ตารางที่ 5.2 : จุดผ่อนปรน ชายแดนไทย- ลาว

ลำดับ	จังหวัด	พื้นที่ของไทย	พื้นที่ของลาว	เวลาเปิด - ปิด
1	เชียงราย	บ้านแจมป๋อง ต.หลายงาว กิ่ง อ.เวียงแก่น	ค่านบ้านค่าน เมืองห้วยทราย แขวง บ่อแก้ว	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
2	เชียงราย	บ้านร่มโพธิทอง (เลาเจอ) ม. 9 ต.ดืบเต่า อ. เทิง	ค่านบ้านปางไฮ เมืองคอบ แขวง ไชยบุรี	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
3	เชียงราย	บ้านสวนดอก ม. 8 ต.บ้านแซว อ.เชียงของ	ค่านบ้านสีเมืองงาม เมืองต้นฝิ่ง แขวงบ่อแก้ว	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
4	เชียงราย	บ้านสบรวบ ม. 1 ต.เวียง อ.เชียงแสน	ค่านสีเมืองงาม เมืองต้นฝิ่ง แขวง บ่อแก้ว	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
5	พะเยา	บ้านฮวก ต.ภูซาง กิ่งอ.ภูซาง	ค่านบ้านปางมอน เมืองคอน แขวง ไชยบุรี	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
6	น่าน	บ้านห้วยสะแดง ต.งอบ อ.ทุ่งช้าง	ค่านบ้านป่าหวาน เมืองเชียงอ่อน แขวงไชยบุรี	8.00 – 18.00 น. เสาร์ - อาทิตย์
7	น่าน	บ้านใหม่ชายแดน ต.ชนแดน อ.สองแคว	ค่านห้วยทอง บ้านเตสอง เมืองเชียง อ่อน แขวงไชยบุรี	8.00 – 18.00 น. วันที่ลงท้ายด้วย 5
8	อุตรดิตถ์	บ้านห้วยต่า ต.บ้านโคก อ.บ้านโคก	ค่านบ้านขอนแก่น เมืองบ่อเตน แขวงไชยบุรี	8.00 – 18.00 น. ทุกวันอังคาร
9	อุตรดิตถ์	บ้านภูคู้ ต.ม่วงเจ็ดต้น อ.บ้านโคก	ค่านผาแก้ว เมืองปากลาย แขวงไชย บุรี	8.00 – 20.00 น. ทุกวันเสาร์
10	เลย	บ้านเหมืองแพร่ ต.นาแก้ว อ.นาแก้ว	ค่านบ้านเหมืองแพร่ เมืองบ่อเตน แขวงไชยบุรี	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
11	เลย	บ้านนาข่า ต.ปากหมัน อ.ด่านซ้าย	ค่านบ้านนาข่า เมืองบ่อเตน แขวง ไชยบุรี	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
12	หนองคาย	บ้านนากระเซ้ง ต.อาฮี อ.ท่าลี่	ค่านบ้านเมืองหมอ เมืองแก่นท้าว	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
13	หนองคาย	บ้านบึงคล้า อ.บึงคล้า	ค่านบ้านปากกระดิ่ง เมืองปาก กระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
14	นครพนม	ค่านสุลกากร อ.ท่าอุเทน	ค่านปากน้ำ หินปูน เมืองหินปูน แขวงคำม่วน	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน

15	นครพนม	บ้านธาตุพนม ต.ธาตุพนม อ.ธาตุพนม	ค่านบ้านปากเซบั้งไฟ เมืองหนองบก แขวงคำม่วน	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
16	นครพนม	บ้านคอนแพง ต.บ้านแพง อ. บ้านแพง	ค่านบ้านปุงกวาง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
17	อุบลราชธานี	บ้านเป่งจาน ต.โพนแพง กิ่ง อ.รัตนวาปี	ค่านบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
18	อุบลราชธานี	หน้าที่ว่าการ อ. เขมราษฎร์	บ้านปากชัน เมืองสองคอน แขวง สะหวันนะเขต	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
19	อุบลราชธานี	บ้านสองคอน ต.สองคอน อ.โพธิ์ไทร	บ้านหนองแสง บ้านคอนสี บ้าน กะลา เมืองละคอนเพ็ง แขวงสาละวัน	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
20	อุบลราชธานี	บ้านด่านเก่า ต.โจงเจียม อ.โจงเจียม	ค่านบ้านใหม่ เมืองชนะสมบุญ แขวงจำปาสัก	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน
21	อุบลราชธานี	บ้านหนองแสง (ช่องตาอุ) ต.โพนงาม อ.บุณฑริก	ค่านบ้านเหียง เมืองสุขุมมา แขวงจำปาสัก	8.00 – 18.00 น. ทุกวัน

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

จุดผ่านแดนชั่วคราว ชายแดนไทย- ลาว จำนวน 1 จุด

ตารางที่ 5.3 : จุดผ่านแดนชั่วคราว ชายแดนไทย- ลาว

ลำดับ	จังหวัด	พื้นที่ของไทย	พื้นที่ของลาว	เวลาเปิด - ปิด
1	นครพนม	ม .3 ต.ท่าอุเทน อ.ท่าอุเทน	เมืองหินบูน แขวงคำม่วน	

5.2 ข้อมูลด้านชายแดนสำคัญระหว่างไทย และ สปป.ลาว

อย่างไรก็ดี ในคู่มือฉบับนี้ จะเน้นด้านชายแดนถาวร ที่สำคัญต่อระบบการค้าระหว่างไทย และ สปป.ลาว และมีปริมาณการค้าที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง ประสมกับสามารถเชื่อมโยงเศรษฐกิจของสองประเทศได้อย่างดี จำนวน 6 ค่าน เรียงลำดับดังนี้

ก. ข้อมูลพื้นฐานด้านเชียงของ จังหวัดเชียงราย¹

ด่านศุลกากรเชียงของ เป็นด่านศุลกากรที่สามารถนำของเข้า และส่งออกได้ทุกประเภท รวมทั้งสามารถส่งออกของที่เอาคืนอากรขาเข้า หรือของที่มีต้นกำเนิดบนทุกประเภท ตามกฎกระทรวงการคลังฉบับที่ 100 (พ.ศ. 2537) ลงวันที่ 8 เมษายน พ.ศ. 2537

ด่านศุลกากรเชียงของ มีหน้าที่กำกับ และดูแลพื้นที่ชายแดนที่ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (แขวงบ่อแก้ว และแขวงไชยะบุรี) มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตอำเภอเชียงของ เวียงแก่น ขุนตาล และเทิง ของจังหวัดเชียงรายรวมทั้ง อำเภอเชียงคำ และกิ่งอำเภอภูซางจังหวัดพะเยา มีท่าหรือที่ ที่เป็นทางอนุมัตินำเข้า-ส่งออก จำนวน 3 จุด คือ

1. ด่านศุลกากร
2. ด่านพรมแดนเชียงของ (ท่าเรือบั๊ก)
3. ท่าเรือเชียงของ (ท่าเรื่อน้ำลึก)

นอกจากนี้ยังมีจุดผ่อนปรนอีก 2 จุด คือ

1. จุดผ่อนปรนบ้านแจ่มป้อม อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย
2. จุดผ่อนปรนบ้านฮวก กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา

รายงานภาวะการค้าชายแดนด้านจังหวัดเชียงราย ประจำเดือนมกราคม – กันยายน 2550 ปรากฏว่าภาวะการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างไทย-สปป.ลาว ดังนี้

1. ภาพรวม

มูลค่าการค้าชายแดนจังหวัดเชียงรายกับสหภาพพม่า สปป.ลาว และจีนตอนใต้ ช่วงมกราคม – กันยายน ปี 2550 มีมูลค่าการค้ารวมเท่ากับ 8,191.37 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.35 อันเป็นผลมาจากมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ ซึ่งไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า 4,851.83 ล้านบาท โดยมีมูลค่าการส่งออกเท่ากับ 6,521.60 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.56 มูลค่าการนำเข้า 1,669.77 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 15.92

2. การค้าชายแดนระหว่างจังหวัดเชียงรายกับสาธารณรัฐประชาชนจีน (ตอนใต้)

ช่วงมกราคม – กันยายน ปี 2550 การค้ากับประเทศเพื่อนบ้านด้านจังหวัดเชียงราย กับสปป.จีน(ตอนใต้) มีมูลค่าการค้ารวมเท่ากับ 3,531.58 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี

¹ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย.

ก่อนร้อยละ 0.06 อันเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของการส่งออกเป็นสำคัญ โดยไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า 2,064.39 ล้านบาท

มูลค่าการส่งออก เท่ากับ 2,974.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 3.56 จากการเพิ่มขึ้นของการส่งออกสินค้าอุปโภค-บริโภค สิ่งเคมีภัณฑ์ วัสดุก่อสร้าง และเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ โดยเฉพาะสินค้าอุปโภค-บริโภค มีสัดส่วนการเติบโตที่สูงขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ ผ่านมาร้อยละ 25.03

มูลค่าการนำเข้า เท่ากับ 557.25 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 15.23 จากการลดลงของ การนำเข้าสินค้าเกษตร ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ และ สินค้าอุปโภค-บริโภค

โครงสร้างสินค้าส่งออกของไทยไปจีนตอนใต้ : จังหวัดเชียงราย ได้แก่ สินค้ากสิกรรม (ลำไยอบแห้ง) 48.20 % สินค้าอุปโภคบริโภค 45.27 % เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ 2.78 % สินค้าเชื้อเพลิง 2.24 % สิ่งเคมีภัณฑ์ 1.28 % อุปกรณ์ไฟฟ้า 0.15% และวัสดุก่อสร้าง 0.07 %

โครงสร้างสินค้านำเข้าของไทยจากจีนตอนใต้ : จังหวัดเชียงราย ได้แก่ สินค้ากสิกรรม (แอปเปิ้ล สาลี่) 72.34% สินค้าอุปโภคบริโภค 10.95% เคมีภัณฑ์ 7.60 % ไม้และผลิตภัณฑ์ 4.28 % เครื่องจักรและอุปกรณ์ 4.20 % วัสดุก่อสร้าง 0.34% เครื่องใช้ไฟฟ้า 0.29%

3. การค้าขายแดนระหว่างจังหวัดเชียงรายกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ช่วงมกราคม – กันยายน ปี 2550 มีมูลค่าการค้ารวมเท่ากับ 1,408.60 ล้านบาท ขยายตัวลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 11.77 อันเป็นผลมาจากการลดลงของการส่งออกสินค้าเกษตร อาหารและเครื่องดื่ม สินค้าเชื้อเพลิง และอุปกรณ์และอะไหล่ เป็นสำคัญ โดยไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้า 206.50 ล้านบาท **มูลค่าการส่งออก**เท่ากับ 690.44 ล้านบาท ขยายตัวลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน ร้อยละ 21.82 **มูลค่าการนำเข้า**เท่ากับ 483.94 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 8.06

โครงสร้างสินค้าส่งออกของไทยไปสปป.ลาว : จังหวัดเชียงราย ได้แก่ สินค้ากสิกรรม 18.62% วัสดุก่อสร้าง 18.96 % สินค้าเชื้อเพลิง 13.92 % ของใช้ประจำวัน (อุปโภคบริโภค) 11.32% อาหารและเครื่องดื่ม 8.72% ยางมะตอย 7.66% ยานพาหนะและอุปกรณ์ 7.20 % รายการสุทธินำกลับ 6.43 % เครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และส่วนประกอบ 3.88% เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และส่วนประกอบ 1.68 % อื่นๆ 1.61 %

โครงสร้างสินค้านำเข้าของไทยจากสปป.ลาว : จังหวัดเชียงราย ได้แก่ สินแร่ (ถ่านหิน ลิกไนท์) 36.25 % รายการสุทธินำกลับ (เครื่องจักร, รถบรรทุก) 24.39 % ไม้ ไม้แปรรูปและ

ผลิตภัณฑ์ 20.82 % สินค้ากสิกรรม 7.54 % สิ่งทอ (ผ้าห่ม ,พรม,ผ้าคลุมเตียง) 7.43 % สินค้าเบ็ดเตล็ด 2.42% อื่นๆ 1.09 %

4. การค้าสินค้าผ่านแดน

ช่วงมกราคม – กันยายน ปี 2550 มีมูลค่าการค้ารวม 25.76 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 62.54 มูลค่าการค้าสินค้าผ่านแดนจากประเทศที่สาม (เช่น เกาหลี , สิงคโปร์ , มาเลเซีย , ฮองกง , ญี่ปุ่น และสเปน) ไป สปป.ลาว เท่ากับ 0.83 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 66.26 มูลค่าการค้าสินค้าผ่านแดนจาก สปป.ลาว ไปประเทศที่สาม (เช่น ฮองกง , สิงคโปร์ และ ไต้หวัน) เท่ากับ 24.93 ล้านบาท ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 62.40

ข. ข้อมูลพื้นฐานด้านคำม่วน จังหวัดนครพนม

การมีส่วนร่วมร่วมของจังหวัดนครพนมตามเป้าหมาย MDG 8

จังหวัดนครพนม มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ใกล้ชิดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยมีชายแดนด้านตะวันออกของจังหวัดติดกับแขวงคำม่วน ส่วนบริเวณทางตอนเหนือของจังหวัดติดกับแขวงบรีไซประเทศลาว และมีชายแดนห่างจากประเทศเวียดนาม ระยะทาง 148 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางหมายเลข 12 ทางผ่านแขวงคำม่วนของประเทศลาว จังหวัดนครพนมมีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านคือ ประเทศลาวและประเทศเวียดนาม มาอย่างยาวนาน และมีความร่วมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยจังหวัดนครพนมได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดว่า **เมืองนำอยู่ คู่สัมพันธ์อินโดจีน** รวมกำหนดให้มีประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศและชายแดน จังหวัดนครพนม ยังได้รับผลมาจากนโยบายการพัฒนาของประเทศ ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่งที่ผ่านมาได้มีการจัดทำกรอบความร่วมมือและผลักดันโครงการต่างๆ ร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มความร่วมมือ 7 จังหวัด 3 ประเทศ ที่มีความเชื่อมโยงในเส้นทางหมายเลข 8 อันประกอบด้วย จังหวัดนครพนม จังหวัดสกลนคร จังหวัดหนองคาย ประเทศไทย แขวงคำม่วน แขวงบรีไซ ประเทศลาว จังหวัดฮาติงห์ จังหวัดเอนาน ประเทศเวียดนาม โดยได้มีการตกลงความร่วมมือและผลักดันโครงการพัฒนาร่วมกัน ด้านการค้าการลงทุน การท่องเที่ยว การศึกษาและวัฒนธรรม ความมือของจังหวัดนครพนมกับประเทศเพื่อนบ้านประเทศลาวและประเทศเวียดนาม ที่ได้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมสรุปได้ดังนี้

การจัดความยากจน,การค้าการลงทุน การท่องเที่ยว และการเกษตร

จังหวัดนครพนมสนับสนุนการค้าชายแดนระหว่างแขวงคำม่วน โดยมีจุดผ่านแดนถาวร บริเวณอำเภอ 1 จุด และจุดผ่อนปรน 3 จุด มีข้อตกลงของ กลุ่มความร่วมมือ 7 จังหวัด 3 ประเทศ ที่เชื่อมโยงด้วยเส้นทางหมายเลข 8 ในการสนับสนุนข้อมูลข่าวสารมีการอบรมผู้ประกอบการ สนับสนุนการเจรจาธุรกิจการค้า การจ้างงาน ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการจัดแสดงและจัดหน่ายสินค้าในงานเทศกาลต่างๆในกลุ่มความร่วมมือดังกล่าวโดยการลดหย่อนภาษี

นอกจากนี้ ยังมีข้อตกลงความร่วมมือในการสนับสนุน และประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว และพัฒนาบุคลากรเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน รวมถึงการเชื่อมโยงกรอบแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศ โดยในทางปฏิบัติได้มีการท่องเที่ยว ไทย-ลาว-เวียดนาม ซึ่งส่วนใหญ่ดำเนินการโดยภาคธุรกิจเอกชน โดยใช้เส้นทางหมายเลข 8 และหมายเลข 9 แต่มักเป็นการเดินทางที่จุดหมายที่ประเทศไทยและเวียดนาม โดยไม่ได้ใช้เวลาในการเยี่ยมชมและพักค้างคืนในประเทศลาวมากนัก

จังหวัดนครพนมยังได้จัดการอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตร แก่เจ้าหน้าที่เกษตรกรของแขวงคำม่วนและการขยายพื้นที่ปลูกยางพารา และข้าวโพด อาหารสัตว์ไปสู่เกษตรกรของแขวงคำม่วน ซึ่งจะเป็นการเพิ่มรายได้รายได้ให้แก่เกษตรกรของคำม่วน และเพิ่มปริมาณสินค้าการเกษตรกรให้ตลาดของจังหวัดนครพนมคาดว่าโครงการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ 3 เชื่อมจังหวัดนครพนมกับแขวงคำม่วนโครงการถนนเชื่อมพม่า-ไทย-ลาว และการพัฒนาเส้นทางหมายเลข 12 ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ จะเพิ่มโอกาสด้านค้า และการท่องเที่ยวของทั้งสามประเทศให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการค้าของจังหวัดนครพนมกับเมืองวิงห์และท่าเรือด่านที่สำคัญของเวียดนาม²

จุดชายแดนที่ทำการค้า-ขาย ด้านจังหวัดนครพนม คือ

1. จุดผ่านแดนถาวร อำเภอเมือง ตรงข้ามกับท่าแขก แขวงคำม่วน สปป.ลาว
2. จุดผ่อนปรน อำเภอบ้านแพง ตรงข้ามกับบ้านบุงกวาง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบริคำไซ
3. จุดผ่อนปรน อำเภอธาตุพนม ตรงข้ามกับบ้านปากเซ เมืองหนองบก แขวงคำม่วน
4. จุดผ่อนปรน อำเภอท่าอุเทน ตรงข้ามกับเมืองหินบูน แขวงคำม่วน

ลำดับที่ 2-4 เปิดทำการซื้อขายเวลา 07.00-14.00 น ทุกวันจันทร์ และพฤหัสบดี

² <http://www.moc.go.th/opscenter/np/commerch/รายชื่อผู้นำเข้า-ส่งออก/ข้อมูลทั่วไป.doc>

5. จุดผ่อนปรนอำเภอเมือง บ้านนาเด้า ตำบลบ้านกลาง ตรงข้ามกับบ้านปากเป้ง เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน(เปิดจุด เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2548) เปิดทำการซื้อขายเวลา 08.00-14.00 น. ทุกวันอังคารและศุกร์

รายงานภาวะการค้าชายแดนด้านจังหวัดนครพนม ประจำเดือน กันยายน 2550 ปรากฏว่าภาวะการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างไทย-สปป.ลาว ดังนี้

1. การค้าชายแดน

ภาวะการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านระหว่าง ไทย- สปป.ลาว ด้านจังหวัดนครพนม เดือนกันยายน 2550 มีมูลค่าการค้า รวมทั้งสิ้น จำนวน 329.95 ล้านบาท เมื่อเทียบกับ เดือนสิงหาคม 2550 มีมูลค่าการค้าลดลง 22.76 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6.45 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (มูลค่า 242.57 ล้านบาท) มูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น 87.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36.02 โดยแยกออกได้ดังนี้

1.1 มูลค่าการนำเข้าและสินค้านำเข้า มูลค่าการนำเข้า ทั้งสิ้น 92.34 ล้านบาท มูลค่าการนำเข้า เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน จำนวน 7.58 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.94 เนื่องจากในเดือนนี้สินค้าหมวดไม้ ไม้แปรรูป มีมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนมูลค่า 10.30 ล้านบาท และสินค้าหมวดเครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า มูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้น 18.05 ล้านบาท และ เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (มูลค่า 26.88 ล้านบาท) มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น 65.45 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 243.45

- **สินค้านำเข้าที่สำคัญ** เรียงตามลำดับมูลค่าการนำเข้า ได้แก่ หมวดไม้-ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ เช่น ไม้อัด ไม้แปรรูป, ไม้ปาร์เก้ต์ หมวดเครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า หมวดยานพาหนะ เช่น รถยนต์ หมวดวัสดุก่อสร้าง

1.2 มูลค่าการส่งออกและสินค้าส่งออก มูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 237.61 ล้านบาท เมื่อเทียบกับเดือนก่อน มีมูลค่าการส่งออกลดลง 30.34 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.32 เนื่องจากในเดือนนี้สินค้าหมวดเชื้อเพลิง มีมูลค่าการส่งออกลดลงจากเดือนก่อน รองลงมาคือสินค้าหมวดยานพาหนะ มีมูลค่าการส่งออกลดลง 20 ล้านบาท ซึ่งสินค้าทั้ง 2 หมวด เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอันดับ 1-2 ของการส่งออกในแต่ละเดือน จึงทำให้มูลค่าการส่งออกลดลง และเมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีก่อน (มูลค่า 215.68 ล้านบาท) มูลค่าการส่งออกลดลง 21.93 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.17

- **สินค้าส่งออกที่สำคัญ** เรียงตามลำดับมูลค่าการส่งออก ได้แก่ หมวดสินค้าเชื้อเพลิง เช่น น้ำมันดีเซล หมวดยานพาหนะและส่วนประกอบ เช่น รถยนต์ รถบรรทุก อะไหล่

รถยนต์ หมอควัดก่อสร้าง เช่น อุปกรณ์ก่อสร้าง หมอควัดเครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า

1.3 ดุลการค้า ในเดือนนี้ ไทยเกินดุลการค้ามูลค่า 145.27 ล้านบาท เมื่อเทียบกับเดือนสิงหาคม 2550 ดุลการค้า ลดลง 37.92 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.70 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันกับปีก่อน (ดุลการค้า 188.80 ล้านบาท) ดุลการค้าลดลง 43.52 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.05

2. ภาวะการค้าผ่านแดน

เดือนกันยายน 2550 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน (ขาเข้า/ขาออก) 154.64 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 49.52 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 47.10

- **สินค้าผ่านแดนขาออก** มูลค่าการค้าผ่านแดนจากประเทศที่สามไป สปป.ลาว จำนวน 136.76 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 41.21 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 43.12 สินค้าผ่านแดนขาออกที่สำคัญ ได้แก่ หมอควัดเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น อุปกรณ์ไฟฟ้า หมอควัดก่อสร้าง เช่น อุปกรณ์ก่อสร้าง หมอควัดเครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ ได้แก่ อะไหล่เครื่องจักร เป็นต้น

3. การค้าผ่านจุดผ่อนปรน

ในเดือนกันยายน 2550 การค้าผ่านจุดผ่อนปรน รวมทั้งสิ้น 10.88 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 0.35 หรือร้อยละ 36.94 แยกเป็นมูลค่านำเข้า 0.82 ล้านบาท ลดลง 0.06 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.81 มูลค่าส่งออก 10.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 1.23 ล้านบาท หรือร้อยละ 14 รายละเอียด ดังนี้

- **จุดผ่อนปรน อำเภอบ้านแพง** มีมูลค่าการค้า 2.48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 0.18 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.82 แยกเป็น

1) สินค้านำเข้า มีมูลค่าการค้า 0.08 ล้านบาท มูลค่าการค้าลดลงจากเดือนที่ผ่านมา มูลค่า 0.02 ล้านบาท หรือร้อยละ 33.33 สินค้าสำคัญ ได้แก่ สมุนไพร หน่อไม้ หวาย

2) สินค้าส่งออก มีมูลค่า 2.40 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 0.70 ล้านบาท หรือร้อยละ 41.76 ได้แก่ เครื่องอุปโภค เครื่องบริโภค ปุ๋ย เครื่องตัดหญ้า สังกะสี รถจักรยาน ท่อประปา

- **จุดผ่อนปรน อำเภอธาตุพนม** มีมูลค่าการค้า 7.24 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 0.65 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.86 แยกเป็น

1) สินค้านำเข้า มีมูลค่า 0.60 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 0.13 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.66 ได้แก่ ปลาธรรมชาติ ปลาเนื้ออ่อน ไร่ข้าว ถ่านไม้ หน่อหวาย กุ้ง หน่อไม้ หนังกุ้ง ไม้พื้ หน่อหวาย กบ เขียด เสื้อ พักทอง หวาย ไม้กวาด ผัก แผลงต่างๆ

2.) สินค้าส่งออก มีมูลค่า 6.64 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 0.52 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 8.49 ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หม้อหุงข้าว ตู้เสื้อผ้า เตียงนอน ผ้าห่ม เสื้อผ้า รองเท้า กระเบื้อง ปูนซีเมนต์ สังกะสี น้ำกรด น้ำมันเครื่อง พงชั๊กฟอก สบู่ ฯลฯ

- จุดอ่อนปรน อำเภอท่าอุเทน มีมูลค่าการค้า 0.66 ล้านบาท มูลค่าการค้า เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 0.01 ล้านบาท หรือร้อยละ 1.53

1) สินค้านำเข้ามีมูลค่า 0.04 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 0.01 บาท หรือร้อยละ 25 สินค้านำเข้า ได้แก่ ของป่า สมุนไพร และผลไม้

2) สินค้าส่งออก มีมูลค่า 0.62 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 0.02 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.33 ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค ทั่วไป

- จุดอ่อนปรน อำเภอเมืองนครพนม (เปิดจุด เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2548) มีมูลค่าการค้า 0.50 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 0.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 29.28

1) สินค้านำเข้ามีมูลค่า 0.10 ล้านบาท มูลค่าการนำเข้าลดลงจากเดือนก่อน 0.02 ล้านบาท หรือร้อยละ 6.66 ได้แก่ หน่อไม้ เห็ด หนังกุ้ง ปลา เนื้อแห้ง กุ้ง หอย เครื่องจักรสาน ผลไม้ธรรมชาติ

2) สินค้าส่งออก มีมูลค่า 0.40 ล้านบาท มูลค่าการส่งออกเท่ากับเดือนก่อน ได้แก่ สับปะรด ส้ม มะนาว เครื่องนุ่งห่ม ขนมหู เครื่องใช้ไฟฟ้า ไข่ พริกแห้ง ปลาหู เครื่องครัว ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยเคมี รำ และปุ๋ย

4. ภาวะการลักลอบการส่งออก –นำเข้า เดือนกันยายน 2550 ที่ด่านศุลกากรนครพนม จับกุมสินค้า มีมูลค่า 29,076.04 บาท แยกเป็น

4.1 สินค้าลักลอบนำเข้า รวมมูลค่า 27,276.04 บาท ได้แก่

1. กระเทียมแห้ง	จำนวน 76 กระสอบ/1,520 ก.ก.	มูลค่า	23,864.00 บาท
2. แบตเตอรี่โทรศัพท์มือถือ	จำนวน 320 ก้อน	มูลค่า	1,269.90 บาท
3. เครื่องชาร์ตแบตเตอรี่สำหรับรถยนต์	8 เครื่อง	มูลค่า	94.16 บาท
4. เครื่องชาร์ตแบตเตอรี่สำหรับโทรศัพท์มือถือ	174 เครื่อง	มูลค่า	2,047.98 บาท

4.2 สินค้าลักลอบส่งออก รวมมูลค่า 1,800.00 บาท ได้แก่

1. ล้อรถจักรยานยนต์ (สภาพเก่าใช้แล้ว)	จำนวน 2 ล้อ	มูลค่า	300.00 บาท
2. ส่วนประกอบรถจักรยานยนต์ (สภาพเก่าใช้แล้ว)	10 รายการ	มูลค่า	1,500.00 บาท

5. สถานการณ์การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

ภาวะการค้าชายแดนโดยทั่วไป ด้านจังหวัดนครพนม ช่วงเดือนกันยายน 2550 มีมูลค่าการค้าชายแดน รวม 329.95 ล้านบาท เมื่อเทียบกับเดือนก่อนมีมูลค่าลดลง 22.76 ล้านบาท อัตราการขยายตัวลดลงจากเดือนก่อนร้อยละ 6.45 มูลค่านำเข้า 92.34 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 26.88 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.94 สินค้าที่นำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ หมวคไม้ ไม้แปรรูป (มูลค่า 27.33 ล้านบาท นำเข้าลดลงจากเดือนก่อน 10.30 ล้านบาท) สำหรับมูลค่าการส่งออกเดือนนี้ มีมูลค่า 237.61 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 30.34 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.32 สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ หมวคสินค้าเชื้อเพลิง (มูลค่าส่งออก 49.86 ล้านบาท มูลค่าส่งออกลดลง 23.30 ล้านบาท หรือร้อยละ 31.84)

6. ปัญหาและอุปสรรค

1. ค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนก่อนข้ามสูง ซึ่งสะพานมิตรภาพแห่งที่ 2 (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) ได้เปิดใช้แล้ว ผู้ส่งออกบางรายจะหันไปข้ามสะพานดังกล่าวแทน ซึ่งมีค่าขนส่งถูกกว่า และจะทำให้ต้นทุนสินค้าลดลงตามไปด้วย
2. ไม่มีสำนักงานตัวแทนของ ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM Bank) ตั้งอยู่ในจังหวัดนครพนม
3. การค้ำนอกระบบ ได้ส่งผลกระทบต่อตัวแทนจำหน่ายสินค้าไทยใน สปป.ลาว เนื่องจากสินค้าล้นตลาดมีต้นทุนต่ำ
4. ระบบการค้าระหว่างประเทศ สปป.ลาว มีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย และกฎระเบียบบ่อย

7. ข้อเสนอแนะ

1. ภาครัฐ โดยเฉพาะระดับกรมฯ ควรจัดให้มีการประชุมหารือร่วมกัน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่างๆ ระหว่างกันและส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนการเขียนในทุกระดับ เพื่อกระชับความสัมพันธ์บ่อยๆ
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาอัตราค่าขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนก่อนไม่ควรมุ่งเกินไป

ตารางที่ 5.4 : สถิติการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างไทย-สปป.ลาว ปี 2546
- ต.ค. 2550 ด้าน จ.นครพนม

ปี	มูลค่าการค้า (หน่วย: ล้านบาท)			การเปลี่ยนแปลง (+/-) หน่วย: ล้านบาท			อัตราการขยายตัวร้อยละ				
	มูลค่าการค้า	นำเข้า	ส่งออก	มูลค่าการค้า	นำเข้า	ส่งออก	มูลค่าการค้า	นำเข้า	ส่งออก		
2546	1,983.48	523.45	1,460.03	936.58	87.59	141.26	-53.67	4.23	21.25	-3.82	26.28
2547	1,874.98	823.04	1,051.94	228.9	-108.5	299.59	-408.09	-3.56	56.78	-25.58	72.93
2548	3,054.66	635.64	2,419.02	1,783.38	1,179.68	-187.4	1,367.08	64.8	348.31	170.33	170.33
2549	4,272.31	505.41	3,766.90	1,217.65	1,217.65	-130.23	1,347.88	39.86	-20.49	55.72	-31.72
ธ.ค49	332.08	36.53	295.55	259.02	-61.85	-26.82	-35.03	-15.7	42.34	-10.6	3.07
ม.ค50	341.41	44.05	297.36	253.31	9.33	7.52	1.81	2.81	20.59	0.61	-2.20
ก.พ50	375.74	67.09	308.65	241.56	34.33	23.04	11.29	10.06	52.30	3.80	-4.64
มี.ค50	433.16	51.53	381.63	330.1	57.42	-15.56	72.98	15.28	-23.19	23.64	36.65
เม.ย .50	357.81	63.46	294.35	230.89	-75.35	11.93	-87.28	-17.40	23.15	-22.87	-30.05
พ.ค50	507.44	99.02	408.42	309.4	149.63	35.56	114.07	41.82	56.04	38.75	34.00
มี.ย50	326.77	46.48	280.29	233.81	-180.67	-52.54	-128.13	-35.60	-53.06	-31.37	-24.43
ก.ค50	315.08	51.38	263.7	212.32	-11.69	4.9	-16.59	-3.58	10.54	-5.92	-9.19
ส.ค50	352.71	84.76	267.95	183.19	37.63	33.38	4.25	11.94	64.97	1.61	-13.72
ก.ย50	329.95	92.34	237.61	145.27	-22.76	7.58	-30.34	-6.45	8.94	-11.32	-20.70
ต.ค50	280.19	32.80	247.39	214.59	-49.76	-59.54	9.78	-15.08	-64.48	4.12	47.72

ที่มา : วิกิระหัสโดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดนครพนม โดยความร่วมมือจากด่านศุลกากรนครพนม

ค. ข้อมูลพื้นฐานด้านช่องเม็ก และด้านพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

ด้านพรมแดนช่องเม็ก

1. ภาพรวม

เป็นจุดผ่านแดนไทย-ลาว ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสิรินธร ห่างจากตัวจังหวัดราว 90 กิโลเมตร เป็นพื้นที่ชายแดนติดต่อกันระหว่างไทยกับลาว ซึ่งเป็นจุดผ่านแดนจุดเดียวในภาคอีสาน ที่สามารถเดินทางไป ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยทางพื้นดิน ในขณะที่จุดอื่นจะต้องข้ามลำน้ำโขง และเป็นที่สุดสุดของทางหลวงหมายเลข 217 จากอุบลราชธานี

ถนนสายนี้เชื่อมกับถนนในเขตลาว เข้าไปสู่เมืองปากเซ ด้วยระยะทางอีก 38 กิโลเมตร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงสายเอเชีย บริเวณช่องเม็กมีด่านตรวจคนเข้าเมือง ด่านศุลกากรพรมแดน และร้านขายสินค้าที่นำเข้ามาจากลาว และหากข้ามไปทางฝั่งลาว จะมีร้านค้าปลอดภาษี (ของบริษัท ดาวเรือง อิมพอร์ตเอ็กพอร์ต) ไว้คอยบริการนักท่องเที่ยว/นักท่องเที่ยวอยู่

2. การเดินทางข้ามแดน

การเดินทางข้ามไปยังปากเซนั้น นักท่องเที่ยวชาวไทย สามารถนำหลักฐานเป็นสำเนา ทะเบียนบ้าน และ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 2 ชุด พร้อมรูปถ่าย 1-2 นิ้ว จำนวน 2 รูป ไปยื่นคำร้องขอทำบัตรผ่านแดนได้ที่ ที่ทำการปกครองจังหวัดอุบลราชธานี (ฝ่ายความมั่นคง) ชั้น 2 ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี ทุกวัน ในเวลาราชการ (หรืออาจยื่นคำขอได้ที่ ที่ว่าการอำเภอสิรินธร ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ) ยื่นเรื่องแล้ว สามารถรอรับหนังสือผ่านแดนชั่วคราวได้เลย บัตรผ่านแดนชั่วคราว มีกำหนดเวลาท่องเที่ยวในลาวได้ 3 วัน 2 คืน หากจะนำรถเข้าไปทางฝั่งลาว ผู้ขับจะต้องนำสำเนาใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ และสำเนาใบเสียภาษีรถยนต์ ไปยื่นเรื่องขออนุญาตด้วย

3. จุดผ่อนปรน

จุดผ่อนปรน จำนวน 4 จุด คือ

1. หน้าที่ว่าการอำเภอเขมราฐ อ.เขมราฐ จ.อุบลราชธานี
2. บ.สองคอน หมู่ที่ 1 ต.สองคอน อ.โพธิ์ไทร จ.อุบลราชธานี
3. บ.ด่านเก่า หมู่ที่ 1 ต.โขงเจียม อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี
4. ช่างดาอู บ.หนองแสง หมู่ที่ 3 ต.โพนงาม อ.บุญศรี จ.อุบลราชธานี

สินค้าซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนไทย-สปป.ลาว ณ จุดผ่อนปรน จะเป็นสินค้าอุปโภคบริโภคและของใช้ในชีวิตประจำวันเป็นหลัก

4. โอกาสและช่องทางการค้าชายแดนของจังหวัดอุบลราชธานี

จังหวัดอุบลราชธานี เป็นจังหวัดชายแดนที่นอกจากจะมีการค้าผ่านแดน ณ จุดผ่านแดนถาวร จุดผ่อนปรนหลายจุดแล้ว เส้นทางคมนาคมสำคัญที่เชื่อมต่อไปยังภาคใต้ของ สปป.ลาว คือ แขวงจำปาสัก โดยผ่านจุดผ่านแดนถาวรช่องเม็ก อ.สิรินธร เป็นเส้นทางที่มีความสะดวกในการเดินทางและการขนส่งสินค้าเข้า-ออก อีกทั้งยังเป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อไปสู่ประเทศเวียดนาม และสามารถทำการขนส่ง สินค้าผ่านท่าเรือในภาคกลางของเวียดนามไปสู่ภาคใต้ของจีน ฟิลิปปินส์ เกาหลี ญี่ปุ่น อีกทั้งภาคใต้ของ สปป.ลาว มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญเป็นที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น น้ำตกคอนพะเพ็ง น้ำตกหลี่ผี ซึ่งเป็นโอกาสและช่องทางในอนาคตที่สำคัญของเส้นทางการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวข้ามนี้ สินค้าที่มีศักยภาพในการส่งออก สปป.ลาว ได้แก่

1) สินค้าอุปโภคบริโภค	2) ยานพาหนะและส่วนประกอบ
3) เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	4) วัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง
5) น้ำมันเชื้อเพลิง	

ด้านศุลกากรพินุลมังสาหาร

1. ข้อมูลการค้าชายแดนระหว่างไทย – สปป.ลาว

ตารางที่ 5.5 : สถิติมูลค่าการค้าชายแดนและมูลค่าสินค้าผ่านแดนของด้านศุลกากรพินุลมังสาหาร ประจำปีงบประมาณ 2550

สถิติมูลค่าการค้าชายแดนและมูลค่าสินค้าผ่านแดนของด้านศุลกากรพินุลมังสาหาร ประจำปี 2549				
เดือน	มูลค่าการค้าชายแดน		มูลค่าการค้าชายแดน	
	ขาเข้า	ขาออก	ขาเข้า	ขาออก
มกราคม 2549	144.533	236.804	48.417	132.942
กุมภาพันธ์ 2549	330.271	241.362	39.142	44.66
มีนาคม 2549	301.01	293.485	27.101	133.348
เมษายน 2549	321.321	256.993	42.605	94.51
พฤษภาคม 2549	393.891	368.667	45.62	27.345
มิถุนายน 2549	381.844	253.182	65.491	54.829
กรกฎาคม 2549	282.721	186.074	86.587	26.342
สิงหาคม 2549	203.558	202.355	103.446	37.043
กันยายน 2549	49.014	181.489	68.326	42.176

ตุลาคม 2549	63.458	238.106	24.620	56.851
พฤศจิกายน 2549	37.844	233.416	17.190	61.030
ธันวาคม 2549	46.385	240.775	21.264	30.806
รวม	2555.85	2932.708	589.809	741.882

ง. ข้อมูลพื้นฐานด้านท่าลี่ จังหวัดเลย

สะพานมิตรภาพน้ำเหืองไทย-ลาว นักท่องเที่ยวสามารถข้ามสะพานมิตรภาพน้ำเหือง ไทย-ลาว ไปเที่ยว สปป.ลาว ได้ที่ด่านพรมแดนบ้านนากระเซิง ด้านศุลกากรท่าลี่ โดยคนไทยที่ข้ามไปเที่ยวเฉพาะร้านค้าชายแดนของลาวที่อยู่บริเวณสะพานไม่ต้องทำใบผ่านแดน

กรณีที่ต้องการทำบัตรผ่านแดน สามารถอยู่ในพื้นที่ได้ 3 วัน 2 คืน ใช้เอกสารหลักฐานคือบัตรประจำตัวประชาชน กรณีใช้พาสปอร์ต อยู่ได้ 30 วัน กรณีนำรถยนต์เข้าและการทำธุรกิจ ใช้เอกสารและดำเนินการเหมือนด่านพรมแดนทั่วไป และควรสอบถามการนำสิ่งของที่ถือว่าผิดกฎหมายไปนอกพรมแดนด้วย ด่านพรมแดนบ้านนากระเซิงเปิดเวลา 8.00-18.00

รายงานภาวะการค้าชายแดนด้านจังหวัดเลย ประจำเดือนตุลาคม 2550 ปรากฏว่าภาวะการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างไทย-สปป.ลาว ดังนี้

1. ภาวะการค้าชายแดน

ภาวะการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านระหว่างไทย – สปป.ลาว ด้านจังหวัดเลย ประจำเดือน ตุลาคม 2550 โดยมีมูลค่าการค้าจากด่านศุลกากรท่าลี่, ด่านศุลกากรเชียงคาน, จุดผ่อนปรนบ้านนาข่า อ.ด่านซ้าย, จุดผ่อนปรนบ้านหม้องแพร์ อ.นาแห้ว, จุดผ่อนปรนบ้านนากระเซิง อ.ท่าลี่ และจุดผ่านแดนถาวร บ้านคกไฟ อ.ปากชม มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น 144.76 ล้านบาท โดยมีมูลค่าส่งออก จำนวน 114.87 ล้านบาท และมีมูลค่านำเข้า จำนวน 29.89 ล้านบาท ซึ่งสรุปรายละเอียดได้ ดังนี้

- เมื่อเทียบกับเดือน กันยายน 2550 มีมูลค่าการค้ารวมลดลง 1.51 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.03

- เมื่อเทียบกับเดือน ตุลาคม 2549 มีมูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น 5.92 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.26

1.2 มูลค่าการส่งออกและสินค้าส่งออกที่สำคัญ

เดือนตุลาคม 2550 มีมูลค่าการส่งออกรวมทั้งสิ้น 114.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 33.42 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 41.03 สินค้าที่ส่งผลให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นมาก ได้แก่ หมวดยานพาหนะและส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า พงชูรส เป็นต้น และเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อน มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 34.44 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 42.81 โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ หมวดยานพาหนะและส่วนประกอบ หมวกของใช้ประจำวัน หมวกวัสดุก่อสร้าง หมวกเครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ และหมวกผลิตภัณฑ์

1.3 จำนวนมูลค่าการนำเข้าและสินค้านำเข้าที่สำคัญ

เดือนตุลาคม 2550 มีมูลค่าการนำเข้าสินค้าทั้งสิ้น 29.89 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 34.93 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 53.88 สินค้าที่ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าลดลงมาก ได้แก่ ไม้แปรรูป และเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันกับปีก่อนมีมูลค่าการนำเข้าลดลง 28.52 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 48.82 โดยสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ หมวกสินค้ากสิกรรม เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เมล็ดงาดิบ ลูกตำ ชัน รองลงมาคือ หมวกสินค้าไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ และหมวดยานพาหนะและส่วนประกอบ

2. ภาวะการค้าผ่านแดน

การค้าผ่านแดนระหว่างไทย – สปป.ลาว ด้านจังหวัดเลย ประจำเดือนตุลาคม 2550 มีมูลค่าการค้าผ่านแดน (ขาเข้า/ขาออก) จำนวนทั้งสิ้น 5.12 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 11.76 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 69.66

➤ สินค้าผ่านแดน (ขาเข้า) จาก สปป.ลาว ไปยังประเทศที่สาม (มูลค่าทั้งสิ้น 5,123,476.09)

สินค้า	ปลายทาง	ปริมาณ/หน่วย	มูลค่า/บาท
ไม้แปรรูป	จีน	351.363 ลบ.ม.	5,123,476.09

3. สรุปสถานการณ์การค้าประจำเดือนตุลาคม 2550

ภาวะการค้าโดยทั่วไป ในเดือนนี้มูลค่าการค้าโดยรวมมีอัตราการค้าขยายตัวเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 4.26 โดยสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนที่สำคัญ ได้แก่ หมวดยานพาหนะ และส่วนประกอบเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนจาก 7,971,005 บาท เป็น 29,240,871 บาท รองลงมาได้แก่ หมวกของใช้ประจำวัน และหมวกวัสดุก่อสร้าง จึงส่งผลให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.03 สำหรับสินค้านำเข้ามีมูลค่าการนำเข้าลดลงจากเดือนก่อนที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าไม้ ไม้แปรรูป ลดลงจากเดือนก่อน 51,960.98 บาท เหลือ 5,183,669 บาท ส่งผลให้มูลค่าการนำเข้าลดลงร้อยละ 53.88

ดังนั้น การคาดการณ์การค้าในเดือนหน้า คาดว่ามูลค่าการค้าโดยรวมมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย เนื่องจากการค้าส่วนใหญ่ยังคงเป็นการส่งออกสินค้าประเภท ของใช้ประจำวัน วัสดุก่อสร้าง ยานพาหนะและส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์โลหะ ผลิตภัณฑ์เซรามิก สินค้าเชื้อเพลิง และเป็นการนำเข้าสินค้ากิจกรรมพวกพีซีไรร์ และสินค้าประเภทไม้ ไม้แปรรูป เป็นหลัก

ตารางที่ 5.6 : จุดชายแดนที่ทำการค้าชายและการติดต่อแลกเปลี่ยนสินค้าด้านจังหวัดเลย

จุดชายแดนที่ทำการค้าชายและการติดต่อแลกเปลี่ยนสินค้าด้านจังหวัดเลย

➤ จุดผ่านแดนถาวรบ้านปากค้อ อ.ท่าลี่	➤ จุดผ่อนปรนบ้านนาข่า ต.ปากหมัน อ.ด่านซ้าย
➤ จุดผ่านแดนถาวรเชียงคาน อ.เชียงคาน	➤ จุดผ่อนปรนบ้านเมืองแพร่ ต.นาแห้ว อ.นาแห้ว
➤ จุดผ่านแดนถาวรบ้านคกไฟ อ.ปากกวม	

ตารางที่ 5.7 : สถิติการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านไทย-สปป.ลาว ด้าน จ.เลย

สถิติการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านไทย-สปป.ลาว ด้าน จ.เลย					อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)		
ปี	มูลค่าการค้ารวม	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	มูลค่าการค้ารวม	ส่งออก	นำเข้า
2539	90.82	36.31	54.51	-18.20			
2540	103.22	35.47	67.74	-32.27	13.65	-2.31	24.27
2541	120.87	68.84	52.03	16.81	17.10	94.08	-23.19
2542	250.38	174.33	76.04	98.29	107.15	153.24	46.15
2543	398.99	269.21	129.77	139.44	59.35	54.43	70.66
2544	836.85	556.54	280.31	276.23	109.74	106.73	116.01
2545	694.89	499.40	195.49	303.91	-16.96	-10.27	-30.26
2546	778.23	418.74	359.49	59.25	11.99	-16.15	83.89
2547	1,244.23	574.34	669.89	-95.55	59.88	37.16	86.34
2548	1,760.23	884.80	875.43	9.37	41.47	54.05	30.68
2549	2,347.32	1268.14	1,079.18	188.96	33.35	43.32	23.27
ธ.ค. 2549	283.13	147.92	135.21		12.71		

คู่มือโครงการ “แนวทางการเพิ่มปริมาณการค้าชายแดนของ SMEs ไทย (ภาคเหนือ-อีสาน)”
กรณีศึกษาระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ม.ค.2550	233.91	85.78	148.13	-62.35	-17.38	-42.01	9.56
ก.พ.2550	269.35	164.96	104.39	60.57	15.15	92.31	-29.53
มี.ค. 2550	317.18	215.84	101.34	114.50	17.76	30.84	-2.92
เม.ย.2550	161.03	95.33	65.70	29.63	-49.23	-55.83	-35.17
พ.ค.2550	178.77	99.47	79.30	20.17	11.02	4.34	20.70
มิ.ย.2550	159.17	93.49	65.68	27.81	-10.96	-6.01	-17.18
ก.ค.2550	155.42	77.53	77.89	-0.36	-2.35	-17.07	18.60
ส.ค.2550	161.38	83.24	78.14	5.10	3.83	7.36	0.32
ก.ย.2550	146.27	81.45	64.82	16.63	-9.41	-2.15	-17.16
ต.ค.2550	144.76	114.87	29.89	84.98	-1.03	41.03	-53.89
พ.ย.2550							
ธ.ค.2550							
รวม มค.-ต.ค.50	1927.24	1111.96	815.28	296.68			

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเลย โดยความร่วมมือจากด่านศุลกากรท่าลี่ และเชียงคาน

จ. ข้อมูลพื้นฐานด้านสะพานมิตรภาพไทย-ลาว และด้านอำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย³

ด่านศุลกากรบึงกาฬตั้งอยู่เลขที่ 90 หมู่ 2 ถนนบึงกาฬ-พันลำ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย โดยนางสลัด สิมมาโคตร และนายประจักษ์ โพธิสว่าง ได้บริจาคที่ดินให้จำนวน เนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 23 ตารางวา เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2536 แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2537 เป็นอาคารที่ทำการชั้นเดียว คลังเก็บของกลาง และบ้านพักข้าราชการใช้งบประมาณทั้งสิ้น 11,306,500 บาท (สิบเอ็ดล้านสามแสนหกพันห้าร้อยบาทถ้วน) สำหรับที่ทำการด่าน

³ สำนักงานการค้าต่างประเทศเขต 5 หนองคาย สังกัดกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์.

ศุลกากรบึงกาฬหลังเดิมซึ่งเป็นที่ราชพัสดุมีสภาพเก่าทรุดโทรม และหมดความจำเป็นต้องใช้แล้วจึงได้ส่งคืนกรมธนารักษ์ไป

เขตจอดเรือ/เขตศุลกากร

แม่น้ำโขงภายในเขตต่อไปนี้

ด้านตะวันออก จากจุดห่างจากท่าด่านศุลกากรบึงกาฬไปทางทิศตะวันออกตามแนวฝั่งแม่น้ำโขงห้าร้อยเมตร เป็นเส้นฉากตรงไปทางทิศเหนือจดแนวร่องน้ำแม่น้ำโขงซึ่งเป็นเส้นกั้นอาณาเขตประเทศไทย

ด้านตะวันตก จากจุดห่างจากท่าด่านศุลกากรบึงกาฬไปทางทิศตะวันตกตามแนวฝั่งแม่น้ำโขงห้าร้อยเมตร เป็นเส้นฉากตรงไปทางทิศเหนือจดแนวร่องน้ำแม่น้ำโขงซึ่งเป็นเส้นกั้นอาณาเขตประเทศไทย

ทางอนุมัติ

ทางอนุมัติ ถนนจากท่าศุลกากรริมแม่น้ำโขงถึงที่ตั้งด่านศุลกากรบึงกาฬ ระหว่างเวลา 06.00 - 18.00 น.

ปัจจุบันการนำเข้า-ส่งออกสินค้าระหว่างประเทศ โดยใช้รถยนต์บรรทุกทุกตามเส้นทางอนุมัติไม่สามารถกระทำได้ ผู้นำเข้า-ส่งออกจำเป็นต้องยื่นคำร้องขอนำเข้า-ส่งออกตามทางอนุมัติเฉพาะคราว (มาตรา 5 ทวิ แห่ง พ.ร.บ.ศุลกากร (ฉบับที่ 7) พ.ศ.2480) ระหว่างด่านศุลกากรบึงกาฬถึงท่าเทียบแพขนานยนต์ของบริษัท อินโดจีนคอร์ปอเรชั่น จำกัด ถนนสายบึงกาฬ-พันลำ หมู่ 2 ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

ทั้งนี้ จังหวัดหนองคายได้เคยทำความตกลงกับแขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว กำหนดให้มีท่าเทียบแพขนานยนต์ถาวรฝ่ายละหนึ่งแห่ง ซึ่งจะใช้ประโยชน์ร่วมกันสำหรับแพขนานยนต์ของไทยและลาว ต่อมาจังหวัดหนองคายได้พิจารณาความเหมาะสมในการใช้ท่าเทียบแพขนานยนต์ของบริษัท อินโดจีนคอร์ปอเรชั่น จำกัด และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัดด้านการค้า-การลงทุน เพื่อเพิ่มศักยภาพการค้าชายแดน จึงดำเนินการจัดตั้งด่านพรมแดนพร้อมท่าเทียบแพขนานยนต์ที่อำเภอบึงกาฬ ในวงเงินงบประมาณ 60 ล้านบาท เริ่มดำเนินการปีงบประมาณ 2547-2549 คาดว่าจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ในปี 2550 ซึ่งได้ดำเนินการจัดหาที่ดิน ออกแบบสำรวจ และปรับปรุงพื้นที่เสร็จสิ้นแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการก่อสร้างอาคารสถานที่ซึ่งคาดว่า เมื่อก่อสร้างอาคารและสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ แล้วเสร็จสมบูรณ์ และปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องครบถ้วนแล้ว

ด่านศุลกากรบึงกาฬจะได้เสนอเรื่องการจัดตั้งด่านพรมแดนแห่งใหม่ และทางอนุมัติเพื่อกำหนด และประกาศเป็นกฎกระทรวงต่อไป

เขตความรับผิดชอบ

เขตพื้นที่รับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กำหนดและแบ่งส่วนราชการตาม กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง พ.ศ. 2545 ด่านศุลกากรบึงกาฬ รับผิดชอบในเขตพื้นที่ 6 อำเภอ คือ อำเภอบึงกาฬ อำเภอนุ่งคล้า อำเภอศรีวิไล อำเภอพรเจริญ อำเภอเซกา และอำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย

ลักษณะการที่ให้กระทำ

ลักษณะการที่ให้กระทำ มีดังนี้

- (1) นำของเข้า ของทุกประเภท
- (2) ส่งของออก ของทุกประเภท
- (3) ส่งออกซึ่งของที่ขอคืนอากรขาเข้า หรือของที่มีทัณฑ์บน ของทุกประเภท

ด่านศุลกากรบึงกาฬ มีด่านพรมแดน 1 แห่ง และจุดผ่อนปรน 1 แห่ง คือ

ท่าหน้าด่านศุลกากรบึงกาฬ ที่ตั้ง เลขที่ 90 หมู่ 2 ต.วิศิษฐ์ อ.บึงกาฬ จ.หนองคาย อยู่ตรงข้ามกับเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มี กำหนดเวลาขนส่งของเข้า – ออก 08.00 – 18.00 น. ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ ตามประกาศ กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2542

ท่าแพขนานยนต์ (เดิมเป็นของบริษัทอินโดจีนคอร์ปอเรชั่น จำกัด) ปัจจุบันได้บริจาค ให้กับด่านศุลกากรบึงกาฬ เพื่อใช้ก่อสร้างด่านพรมแดนพร้อมท่าเทียบแพขนานยนต์ ที่อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตามยุทธศาสตร์ของจังหวัดหนองคาย สามารถนำเข้า – ส่งออกสินค้า ตาม มาตรา 5 ทวิ พรบ.ศุลกากร ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2480 ที่ตั้ง บริเวณ บ้านพันลำ ถนนบึงกาฬ – พันลำ ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย

จุดผ่อนปรนบ้านนุ่งคล้า ที่ตั้ง อำเภอนุ่งคล้า จังหวัดหนองคาย ตั้งขึ้นตามประกาศจังหวัด หนองคาย ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 กำหนดจุดผ่อนปรนนุ่งคล้า ระหว่าง บ้าน นุ่งคล้า อำเภอนุ่งคล้า จังหวัดหนองคาย กับบ้านปากกระดิ่ง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ สปป. ลาว เปิดสัปดาห์ละ 2 วัน วันอังคารและวันศุกร์ ระหว่างเวลา 08.30 – 16.30 น.

โดยที่จังหวัดหนองคาย มีเขตติดต่อกับนครเวียงจันทน์ และมีด่านสะพานมิตรภาพ จึงสะดวกและเป็นช่องทางการขนส่งสินค้าระหว่างไทย และ สปป.ลาว หรือสามารถไปทำการค้าในประเทศทำการค้าได้หลายช่องทาง เพราะถนนภายในนครหลวงเวียงจันทน์นั้นสามารถเชื่อมต่อไปยังเมืองสำคัญในทางภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ได้อย่างสะดวก ดังนั้นเมื่อพิจารณาจากสถิติการค้าชายแดน และสินค้ามูลค่ารวมแล้วจะเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่อง

รายงานภาวะการค้าชายแดนด้านจังหวัดหนองคาย ประจำเดือนตุลาคม 2550 ปรากฏว่าภาวะการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างไทย-สปป.ลาว ดังนี้

1. ภาวะการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

1.1 การค้าชายแดน ภาวะการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างไทยกับ สปป.ลาว ในช่วงเดือนตุลาคม 2550 ที่ผ่านด่านศุลกากรหนองคายและด่านศุลกากรบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น 2,824.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกันยายน 2550 จำนวน 253.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.85 และไทยได้ดุลการค้า 2,373.45 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกันยายน 2550 จำนวน 171.94 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.81 สำหรับรายละเอียดภาวะการค้าชายแดนไทยสรุปได้ดังนี้

- เมื่อเทียบกับเดือนกันยายน 2550 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น 253.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 9.85
- เมื่อเทียบกับเดือนตุลาคม 2549 มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น 792.70 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 39.01
- เมื่อเทียบกับช่วงระยะเดียวกันของปีก่อน (ม.ค. – ต.ค. 2549) มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น 5,372.88 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 27.80

สินค้าส่งออก มีมูลค่าสินค้าส่งออกทั้งสิ้น 2,599.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 212.57 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 8.91 และเมื่อเทียบกับช่วงระยะเดียวกันของปีก่อน (ต.ค.49) มูลค่าสินค้าส่งออกเพิ่มขึ้น 742.01 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 28.96 สินค้านำเข้าที่สำคัญและมากที่สุดได้แก่ หมวดยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ, ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์, เครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ส่วนประกอบ, เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ และ สิ่งทอ เป็นต้น

1.2 การค้าผ่านแดน มูลค่าการค้าผ่านแดนไทย – สปป.ลาว ในช่วงเดือน ตุลาคม 2550 ที่ผ่านด่านศุลกากรหนองคายและด่านศุลกากรบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย มีมูลค่าการค้าผ่านแดนไทยรวมทั้งสิ้น 1,512.38 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนกันยายน 2550 จำนวน 159.34 ล้านบาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 11.78 สำหรับรายละเอียดภาวะการค้าผ่านแดนไทยพอสรุปได้ดังนี้

- เมื่อเทียบกับเดือนกันยายน 2550 มูลค่าการค้าผ่านแดน ไทยรวมเพิ่มขึ้น 159.34 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.78
- เมื่อเทียบกับเดือนตุลาคม 2549 มูลค่าการค้าผ่านแดน ไทยรวมเพิ่มขึ้น 544.56 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 56.27
- เมื่อเทียบกับช่วงระยะเดียวกันของปีก่อน (ม.ค. – ต.ค. 2549) มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น 1,889.21 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 17.42

สินค้าผ่านแดนขาออก มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยจากประเทศที่สามไป สปป.ลาว จำนวน 1,060.68 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 244.20 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 29.91 และเมื่อเทียบกับช่วงระยะเดียวกันของปีก่อน (ต.ค.49) เพิ่มขึ้น 581.61 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 121.40 สินค้าผ่านแดนไทยขาออกที่สำคัญและมากที่สุดได้แก่สินค้าหมวดเครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ส่วนประกอบ, ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ, สิ่งทอ, เครื่องอิเล็กทรอนิกส์, เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ตารางที่ 5.8 : หมวดสินค้าผ่านแดนขาออก และ ประเทศที่สามส่งสินค้าไป สปป.ลาว
ด้าน จ.หนองคาย

หมวดสินค้าผ่านแดนขาออก	ประเทศที่สามส่งสินค้าไป สปป.ลาว
สินค้ากสิกรรม	ฝรั่งเศส, สิงคโปร์, เวียดนาม, อินเดีย, จีน
สินค้าประมงและปศุสัตว์	นิวซีแลนด์
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	สหรัฐอเมริกา, อิตาลี, ญี่ปุ่น, เกาหลี, มาเลเซีย, อินเดีย
สิ่งทอ	ญี่ปุ่น, ใต้หวัน, ฮองกง, จีน, สิงคโปร์, เกาหลี, เวียดนาม, อินโดนีเซีย, อินเดีย, เนเธอร์แลนด์, มาเลเซีย
เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ	สิงคโปร์, เยอรมัน, นอร์เวย์, สเปน, อินเดีย, ใต้หวัน, จีน, เกาหลี, เวียดนาม
เครื่องอิเล็กทรอนิกส์	สิงคโปร์, ใต้หวัน, ฟิลิปปินส์, ฟินด์แลนด์, สหรัฐฯ, จีน, เยอรมัน, ออสเตรเลีย, แคนาดา
อุปกรณ์ตัดเย็บเสื้อผ้า/ซิป	สิงคโปร์, ใต้หวัน, สหรัฐฯ, เกาหลี, สิงคโปร์, เดนมาร์ก, สวีเดน, ญี่ปุ่น, ออสเตรเลีย
แก้วและผลิตภัณฑ์	เยอรมัน, จีน
เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	สิงคโปร์, เกาหลี
รองเท้าและชิ้นส่วน	จีน, เวียดนาม, เกาหลี
กระดาษและผลิตภัณฑ์	ญี่ปุ่น, เวียดนาม, เกาหลี, ใต้หวัน, สิงคโปร์, อินโดนีเซีย, เนเธอร์แลนด์, จีน

เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน	สิงคโปร์, เกาหลี
รองเท้าและชิ้นส่วน	จีน, เวียดนาม, เกาหลี
กระดาษและผลิตภัณฑ์	ญี่ปุ่น, เวียดนาม, เกาหลี, ใต้หวัน, สิงคโปร์, อินโดนีเซีย, เนเธอร์แลนด์, จีน
ยานพาหนะอุปกรณ์และส่วนประกอบ	เกาหลี, ญี่ปุ่น, จีน, สิงคโปร์, อินโดนีเซีย, อินเดีย, มาเลเซีย, สหรัฐฯ, รัสเซีย, เบลเยียม, สวีเดน, เยอรมัน, ฟิลิปปินส์, บราซิล
เครื่องจักรไม่ใช่ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	ใต้หวัน, เยอรมัน, สิงคโปร์, จีน, เดนมาร์ก, ฝรั่งเศส, เนเธอร์แลนด์, เบลเยียม, ญี่ปุ่น, อินเดีย, อิตาลี, สวีเดน, ออสเตรเลีย, บราซิล, เกาหลี
บุหรี/หัวเชื้อบุหรี	รัสเซีย, สิงคโปร์, ฝรั่งเศส, สวิสเซอร์แลนด์
เครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์	ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส, ออสเตรเลีย, เกาหลี, สหรัฐฯ
ยารักษาโรคและเวชภัณฑ์	ฟิลิปปินส์, สิงคโปร์, จีน, อินเดีย
เคมีภัณฑ์	ฮ่องกง, สิงคโปร์, สหรัฐฯ, เยอรมัน
ของใช้ส่วนตัว + ในสถานทูต	สิงคโปร์, สหรัฐฯ, สวิสเซอร์แลนด์, ญี่ปุ่น
เครื่องดื่ม เครื่องดื่มบำรุงกำลัง	สิงคโปร์, ฝรั่งเศส, อิตาลี, สก๊อตแลนด์, ออสเตรเลีย, เยอรมัน, ซิติ, เบลเยียม, อังกฤษ, สหรัฐฯ
สินค้าอุปโภคบริโภค	จีน, ใต้หวัน, เวียดนาม, อินโดนีเซีย, ฮ่องกง, สหรัฐฯ
สินค้าเชื้อเพลิง	ไอร์แลนด์, ออสเตรเลีย
เครื่องสุขภัณฑ์	อินโดนีเซีย
เครื่องสำอาง	ฟิลิปปินส์
พลาสติกและผลิตภัณฑ์	จีน, ใต้หวัน, อังกฤษ, มาเลเซีย, เวียดนาม, ฮ่องกง, สหรัฐฯ
ผลิตภัณฑ์โลหะ	เยอรมัน, ญี่ปุ่น, จีน
หนัง/ผลิตภัณฑ์หนังอัดหนังฟอก	เกาหลี, บังกลาเทศ
กระดาษ กระดาษแข็งและผลิตภัณฑ์	จีน
วัสดุก่อสร้าง	เยอรมัน, สิงคโปร์
เครื่องจักรไฟฟ้า/อุปกรณ์	อินเดีย, สิงคโปร์, ฮ่องกง, เกาหลี
ผลิตภัณฑ์เซรามิก	อินโดนีเซีย
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	เกาหลี, ออสเตรเลีย
เครื่องใช้ในบ้านเรือน	สหรัฐฯ, เยอรมัน

สินค้าผ่านแดนขาเข้า มูลค่าการค้าผ่านแดนไทยจาก สปป.ลาว ไปประเทศที่สาม จำนวน 451.70 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน 84.86 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 15.82 และเมื่อเทียบกับช่วงระยะเดียวกันปีก่อน (ต.ค.49) ลดลง 37.05 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.58 สินค้าผ่านแดนไทยขาเข้าที่สำคัญและมากที่สุดได้แก่ หมวดสินค้า สิ่งทอ, ยานพาหนะอุปกรณ์ และส่วนประกอบ, สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร, ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์, รองเท้าและชิ้นส่วน เป็นต้น

**ตารางที่ 5.9 : หมวดสินค้าผ่านแดนขาเข้า และ ประเทศที่สามส่งสินค้าไป สปป.ลาว ด้าน
จ.หนองคาย**

หมวดสินค้าผ่านแดนขาเข้า	ประเทศที่สามส่งสินค้าไป สปป.ลาว
สินค้ากสิกรรม	ฝรั่งเศส, อินเดีย
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	ฝรั่งเศส, รัสเซีย, อังกฤษ, มาเลเซีย, เวียดนาม
สิ่งทอ	แคนาดา, เคนมาร์ก, รัสเซีย, อังกฤษ, เนเธอร์แลนด์, ฝรั่งเศส, เวียดนาม, อิตาลี, เยอรมัน, ไต้หวัน, สวีเดน, ไอร์แลนด์, นอร์เวย์, สหรัฐฯ, จีน, ฮังการี, กรีซ, ออสเตรีย, สเปน,ฮ่องกง, เยอรมัน, ปานามา, ฟินแลนด์, ฮอลแลนด์, นิวซีแลนด์, ญี่ปุ่น, สิงคโปร์, คูไบ, เวเนซุเอลา, เม็กซิโก, ญี่ปุ่น, ไต้หวัน, บราซิล, อาเจนติน่า, เอกวาดอร์, มาเลเซีย, ซิลิ, ตุรกี, สวิสเซอร์แลนด์, สลาวี, อารัม
ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	จีน, ญี่ปุ่น, ไต้หวัน, เกาหลี, สหรัฐฯ
รองเท้าและชิ้นส่วน	รัสเซีย, เยอรมัน, ญี่ปุ่น, อิตาลี, เม็กซิโก, อังกฤษ
เฟอร์นิเจอร์และชิ้นส่วน/เครื่องหัตถกรรม	ฝรั่งเศส, สหรัฐฯ, รัสเซีย, ไต้หวัน, จีน, ญี่ปุ่น, สวีเดน, มาเลเซีย, เยอรมัน
ยานพาหนะอุปกรณ์/ส่วนประกอบ	ฝรั่งเศส, ฟิลิปปินส์, เนปาล, คูไบ
เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า/ส่วนประกอบ	สหรัฐฯ, โคอโตไนต์
อุปกรณ์เครื่องมือก่อสร้าง	ปากีสถาน
กระดาษและผลิตภัณฑ์	ไต้หวัน
สินค้าอุปโภคบริโภค	ฟิลิปปินส์, บรูไน, ญี่ปุ่น, ฝรั่งเศส, แอริกาใต้, มาดากัสการ์
เครื่องดื่ม/เครื่องดื่มบำรุงกำลัง	ออสเตรีย, กัมพูชา, โคลัมเบีย, ฝรั่งเศส

สินค้าจุดผ่อนปรน บ้านบึงคล้า อำเภอบึงคล้า จังหวัดหนองคาย อยู่ตรงข้ามบ้านปากกระดิ่ง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของด่านศุลกากรอำเภอบึงกาฬ ในเดือนตุลาคม 2550 มีมูลค่าการค้ารวม 1,382,023 บาท ลดลงจากเดือนก่อน 12,924 บาท หรือร้อยละ 0.93 และสินค้าที่ผู้โดยสารนำติดตัว โดยผ่านท่าหน้าด่านศุลกากรบึงกาฬมีมูลค่า 313,200 บาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 37,500 บาท หรือร้อยละ 13.60 ส่วนมากเป็นสินค้าเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ

สินค้าจุดผ่อนปรน ที่อยู่ในความรับผิดชอบของด่านศุลกากรหนองคาย ในเดือนตุลาคม 2550 ที่ผ่านจุดผ่อนปรน บ้านเป่งงาน ต.โพนแพง อ.รัตนวาปี, บ้านจุมพล ต.จุมพล อ.โพนพิสัย, บ้านห้วยคาด ต.ปากคาด อ.ปากคาด, บ้านหม้อ ต.บ้านหม้อ อ.ศรีเชียงใหม่ และ บ้านม่วง ต.บ้านม่วง อ.สังขม มีมูลค่าการค้ารวมทั้งสิ้น 14,395,984 บาท ลดลงจากเดือนก่อน 189,912 บาท

หรือร้อยละ 1.30 ส่วนมากเป็นสินค้าเบ็ดเตล็ดต่างๆ เช่น บัวยเคมี, อาหารสัตว์, เครื่องใช้ไฟฟ้า, ผัก, ผลไม้, สินค้าเครื่องอุปโภคบริโภค, อะไหล่รถจักรยาน เป็นต้น

2. สถานการณ์การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน

สถานการณ์การค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน ระหว่างไทย – สปป.ลาว ด้านจังหวัดหนองคาย ในช่วงเดือนตุลาคม 2550 มีมูลค่าการค้าชายแดนรวมทั้งสิ้น 2,824.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน (ก.ย.50) 253.20 ล้านบาท หรือร้อยละ 9.85 (โดยแยกเป็นมูลค่าการค้าส่งออก 2,599.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 8.91 มูลค่าการค้านำเข้า 225.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 21.95) ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าส่งออกไป สปป.ลาว ที่เพิ่มขึ้นโดยเฉพาะหมวดสินค้า เครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และส่วนประกอบ มูลค่าเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 185.19 ล้านบาท หรือร้อยละ 192.26, หมวดสินค้าเชื้อเพลิง มูลค่าเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 103.99 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.61, หมวดสินค้าสิ่งทอ มูลค่าเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 34.97 ล้านบาท หรือร้อยละ 15.62 และ ยังมีหมวดสินค้าที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ พลาสติกและผลิตภัณฑ์, เครื่องดื่ม เครื่องดื่มบำรุงกำลัง, สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน ได้แก่ หมวดสินค้า เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และส่วนประกอบ, เครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และส่วนประกอบ, สิ่งทอ, สินค้าอุตสาหกรรม การเกษตร, ผลิตภัณฑ์โลหะ, เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์, ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ, หนังสือและผลิตภัณฑ์หนังสือพิมพ์, พลาสติกและผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

สำหรับการค้าผ่านแดนไทย – สปป.ลาว มีมูลค่าการค้าผ่านแดนไทย รวมทั้งสิ้น 1,512.38 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน (ก.ย.50) 159.34 ล้านบาท หรือร้อยละ 11.78 (โดยแยกเป็นมูลค่าการค้าผ่านแดนไทยจากประเทศที่สามไป สปป.ลาว 1,060.68 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 29.91 และเป็นมูลค่าการค้าผ่านแดนไทย จาก สปป.ลาว ไปประเทศที่สาม 451.70 ล้านบาท ลดลงคิดเป็นร้อยละ 15.82) สินค้าผ่านแดนขาออกที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ สินค้าหมวดเครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์และส่วนประกอบ, เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์, สิ่งทอ, เครื่องอิเล็กทรอนิกส์, ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ, เครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การวัด การตรวจสอบ การถ่ายรูป, ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม, เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่ลดลง ได้แก่ สินค้าหมวด สิ่งทอ, เครื่องใช้ในบ้านเรือน, กระดาษ แข็งและผลิตภัณฑ์, ยานพาหนะ อุปกรณ์และส่วนประกอบ, รองเท้าและชิ้นส่วน, เครื่องดื่ม เครื่องดื่มบำรุงกำลัง เป็นต้น

ส่วนมูลค่าดุลการค้าชายแดนไทย – สปป.ลาว ในเดือน ตุลาคม 2550 ได้ดุลการค้า จำนวน 2,73.45 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน (ก.ย.50) จำนวน 171.94 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.81

ส่วนแนวโน้มในเดือนพฤศจิกายน 2550 ภาวะการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน (สปป.ลาว) คาดว่ามูลค่าการค้าชายแดนรวมจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ เป็นสำคัญ ปัจจัยภายในได้แก่ การแข็งค่าของเงินบาทอาจมีผลกระทบต่อความสามารถทางการแข่งขันของสินค้าไทย เมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งในเอเชีย (อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ) อีกทั้งผู้ประกอบการ สปป.ลาว จะเริ่มหันไปซื้อสินค้าที่มีราคาถูกกว่าจากประเทศจีนและเวียดนามเพิ่มขึ้นซึ่งจะมีผลทำให้มูลค่าการค้าชายแดนลดลงตามหลักเศรษฐศาสตร์ ผู้ประกอบการไทยจำเป็นต้องปรับปรุงการบริหารจัดการ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์, การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร ฯลฯ ปัจจัยภายนอกประเทศ ได้แก่ ความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลก, อำนาจซื้อของประเทศเพื่อนบ้าน (สปป.ลาว) รวมทั้งเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่นไม่ได้ชะลอตัวลงมากเกินไป ฯลฯ

3. การเก็บภานำเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่มนำเข้า

3.1 ด้านศุลกากรหนองคาย (เดือนตุลาคม 2550) จากข้อมูลของด่านศุลกากรหนองคาย มีการจัดเก็บภาษีอากรนำเข้า จำนวน 3,568,777 บาท ลดลงจากเดือนก่อน 337,815 บาท หรือร้อยละ 8.65 และภาษีมูลค่าเพิ่มนำเข้า จำนวน 7,308,290 บาท ลดลงจากเดือนก่อน 1,044,360 บาท หรือร้อยละ 12.50, ภาษีสรรพสามิต จำนวน 588,763 บาท , ภาษีมหาดไทย จำนวน 58,877 บาท และภาษีอื่น ๆ จำนวน – บาท

3.2 ด้านศุลกากรบึงกาฬ (เดือนตุลาคม 2550) จากข้อมูลของด่านศุลกากรบึงกาฬ มีการจัดเก็บภาษีอากรนำเข้าจำนวน 141,943 เพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน 19,441 บาท หรือร้อยละ 15.87 ภาษีมูลค่าเพิ่มนำเข้า 208,108 บาท ลดลงจากเดือนก่อน 24,280 บาท หรือร้อยละ 10.45

4. ปัญหาและอุปสรรค (ซึ่งรวบรวมจากการนำเสนอของผู้แทนหอการค้าจังหวัดหนองคาย)

1. ระบบการค้าระหว่าง สปป.ลาว มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายและกฎระเบียบบ่อย
2. การนำเข้า-ส่งออก ผู้ประกอบการต้องติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกระทรวงที่เกี่ยวข้องใน สปป.ลาว ทำให้เกิดความล่าช้า
3. ไม่มีสำนักงานตัวแทน ของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้า (Exim Bank) ตั้งอยู่ในจังหวัดหนองคาย
4. สินค้าจากไทยที่จำหน่ายให้ สปป.ลาว ยังถูกจำกัดนำเข้าบางรายการ เช่น ปูนซีเมนต์ และ น้ำมันพืช เป็นต้น เนื่องจากมีโรงงานตั้งอยู่ใน สปป.ลาว ซึ่งสามารถผลิตได้เองบางส่วน

5. ควรลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง เนื่องจากราคาน้ำมันมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงควรลดค่าธรรมเนียมรถประเภทต่าง ๆ ที่ผ่านด่านสะพานมิตรภาพไทย – ลาว ในการนำเข้า – ส่งออกเพื่อเป็นการส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว

6. สปป.ลาว ยังขาดสาธารณูปโภคพื้นฐานที่สำคัญ

7. สปป.ลาว ขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ และค่าเงินกีบไม่มีเสถียรภาพ จึงทำให้เป็นปัญหาที่นักธุรกิจไทยไม่สามารถค้ากับลาวด้วยเงินกีบ จึงไม่ตรงกับความสะดวกของทางการลาว

8. การค้าในระบบ ได้ส่งผลกระทบต่อตัวแทนจำหน่ายสินค้าไทยใน สปป.ลาว เนื่องจากสินค้าล้นตลาดมีต้นทุนต่ำ

9. ทักษะคนในเชิงลบของนักธุรกิจ และชาวลาวส่วนหนึ่งต่อนักธุรกิจไทย จึงทำให้มีความเชื่อต่อนักธุรกิจไทยลดลง ส่งผลให้ สปป.ลาวหันไปค้าขายกับจีน เวียดนาม มากขึ้น

5. การแก้ไขปัญหา

สำนักงานฯ ได้ประสานงานกับภาครัฐและเอกชนอย่างใกล้ชิด เช่น ด้านศุลกากรหนองคาย , ด้านศุลกากรบึงกาฬ, ด้านตรวจคนเข้าเมืองหนองคาย, สำนักงานการค้าต่างประเทศเขต 5 (หนองคาย), ผู้ประกอบการและหอการค้าจังหวัด/สภาอุตสาหกรรมจังหวัด รวมทั้ง อัครราชทูตที่ปรึกษา (สำนักงานส่งเสริมการค้า ปรจําานครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว) ประกอบกับพาณิชย์จังหวัด เป็นคณะกรรมการร่วมมือรักษาความเรียบร้อยตามชายแดนจังหวัดหนองคาย ได้มีโอกาสประชุมปรึกษาร่วมกับหัวหน้าแผนกการค้า สปป.ลาว ของนครหลวงเวียงจันทน์และแขวงบอริคำไซ ด้านการค้า การลงทุนกับหัวหน้าแผนกการค้า สปป.ลาว อยู่ และเพื่อติดตามสถานการณ์การค้าระหว่างไทย-สปป.ลาว ทำให้สถานการณ์การค้าระหว่างไทย – สปป.ลาวอยู่ในภาวะปกติและมีแนวโน้มที่ดี โดยความร่วมมือหลายด้าน จะได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินภายใต้การสนับสนุนของภาครัฐทั้ง 2 ประเทศ

6. จุดการค้าและเส้นทางการค้า

6.1 จุดผ่านแดนถาวร / ด้านศุลกากรที่รับผิดชอบ

1. ด่านสะพานมิตรภาพไทย – ลาว อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามเมืองหาดทรายฟอง นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว / ด้านศุลกากรหนองคาย โดยกฎกระทรวงให้ไว้ ณ วันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2548 (ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2542) เปิดเวลา 06.00 – 22.00 ทุกวัน

2. ด้านพรมแดนท่าเรือหนองคาย (ท่าเรือหายโศก) อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามด่านท่าเตื่อ นครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว/ด้านศุลกากรหนองคาย โดยกฎกระทรวงให้ไว้ ณ

วันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2548 (ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 11 พฤษภาคม 2542) เปิดเวลา 08.00 – 18.00 ทุกวัน

3. ด้านศุลกากรบึงกาฬ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดหนองคาย ตั้งขึ้นตามกฎหมายฉบับที่ 117 (พ.ศ.2541) ตรงข้ามเมืองปากซัน แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว /ด้านศุลกากรบึงกาฬ (ตามประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ 28 เมษายน 2549) เปิดเวลา 08.30 – 16.30 ทุกวัน

6.2 จุดผ่อนปรน / ด้านศุลกากรที่รับผิดชอบ

1. บ้านเปงจาน ตำบลโพนแพง อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว / ด้านศุลกากรหนองคาย (ประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2542 เปิด 2 วัน คือ พุทธ/อาทิตย์ เวลา 08.30 -16.30 น.)

2. บ้านบุงคล้า อำเภอบุงคล้า จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามบ้านปากกระดิ่ง เมืองปากกระดิ่ง แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว / ด้านศุลกากรบึงกาฬ (ประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ 8 เมษายน 2542 เปิด 2 วัน คือ อังคาร/พุธ เวลา 08.30 -16.30 น.)

3. บ้านจุมพล ม.1 อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามกับบริเวณบ้านโคกใต้ เมืองปากงึม นครหลวงเวียงจันทน์/ด้านศุลกากรหนองคาย (ประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ 1 มิถุนา 2548 เปิด 2 วัน คือ อังคาร/เสาร์ เวลา 08.00 -16.00 น.)

4. บ้านห้วยคาด อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย ตรงข้ามกับบริเวณบ้านทวย เมืองท่าพระบาท แขวงบอลิคำไซ สปป.ลาว/ด้านศุลกากรหนองคาย (ประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ 21 มิถุนายน 2548 เปิด 2 วัน คือ จันทร์/พฤหัสบดี เวลา 08.00 -16.00 น.)

5. บ้านหม้อ ม.8 ต.บ้านหม้อ อ.ศรีเชียงใหม่ ตรงข้ามกับบริเวณท่าเรือเก่าเลี้ยว บ้านด่านคำเมืองสีโคตรตะบอง นครหลวงเวียงจันทน์/ด้านศุลกากรหนองคาย (ประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2548 เปิด 2 วัน คือ อังคาร/เสาร์ เวลา 08.00 -17.00 น.)

6. บ้านม่วง ม.2 ต.บ้านม่วง อ.สังขม ตรงข้ามกับบริเวณบ้าน โลกแฮ่ เมืองสังทอง นครหลวงเวียงจันทน์/ด้านศุลกากรหนองคาย (ประกาศจังหวัดหนองคาย ลงวันที่ 28 เมษายน 2549 เปิด 2 วัน คือ พุทธ/เสาร์ เวลา 06.00 -18.00 น.)

ฉ. ข้อมูลพื้นฐานด้านสะพานมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

1. ที่ตั้งด้านศุลกากรมุกดาหาร

ที่อยู่ ด้านศุลกากรมุกดาหาร ถนนสำราญชายโขงเหนือ บ้านนาโปน้อย อ.เมือง จ.มุกดาหาร รหัสไปรษณีย์ 49000 หมายเลขโทรศัพท์ 042-611775 หมายเลขโทรสาร 042-611769 สังกัดสำนักงานศุลกากรภูมิภาคที่ 2 ด้านศุลกากรมุกดาหารมีเขตพื้นที่รับผิดชอบ 3 จังหวัด คือ จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดมหาสารคาม

ด้านศุลกากรมุกดาหารมี ด้านพรมแดนมุกดาหาร 2 แห่ง ดังนี้

1. ด้านพรมแดนมุกดาหาร(ท่าเทียบเรือเทศบาล) ตั้งอยู่ที่ อาคารท่าเทียบเรือเทศบาล ถนนสองนางสถิต ต.ในเมือง อ.เมือง จ.มุกดาหาร มีนายตรวจศุลกากรเป็นหัวหน้าชุดคอยตรวจตราการเดินทางผ่านเข้าออกของผู้โดยสารที่เดินทางโดยเรือโดยสาร ระหว่างจังหวัดมุกดาหาร ประเทศไทย กับ แขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเก็บอากรปากระวางแก่ของติดตัวผู้โดยสาร ซึ่งสินค้าส่วนใหญ่ที่ผู้ค้ารายย่อยมักนำมาเข้ามาเพื่อเสียดำเนินค้า ได้แก่ ขนุนอบแห้ง ผ้าใบ กาละมังอลูมิเนียม หมวกไหมพรม เสื้อยืด ไฟฉายมีแบตเตอรี่ในตัว เครื่องเล่นเกมส์ใช้กับคอมพิวเตอร์ เกมกด วิทยูทธานซิสเตอร์ ของเด็กเล่น ผลิตภัณฑ์เซรามิก ไมโครโฟน ไฟแช็ค สมู โฟมล้างหน้า ฯลฯ เปิดทำการระหว่างเวลา 06.00 น. ถึง 18.00 น. ทุกวัน

เขตจอดเรือ

ทางเหนือ - จากท่าด้านศุลกากรไปตามริมฝั่งแม่น้ำโขง จนถึงเสาหินระยะห่างจากท่าด้าน 100 เมตร

ทางใต้ - จากท่าด้านศุลกากรไปตามริมฝั่งแม่น้ำโขง จนถึงเสาหินห่างจากท่าด้าน 100 เมตร เขตด้านศุลกากรมุกดาหาร - เริ่มจากถนนท่าเรือไปด้านทิศเหนือ 150 เมตร, ไปด้านทิศใต้ 150 เมตร ทางอนุมัติ - ทางถนนจากด้านพรมแดนมุกดาหาร ตรงไปตามถนนสองนางสถิต เลี้ยวขวาเข้าถนนสมุทรศักดิ์รักษ์ ผ่านวัดศรีมงคลเหนือเข้าถนนสำราญชายโขงเหนือ ถึงด้านศุลกากรมุกดาหาร ,ทางถนน จากด้านพรมแดนมุกดาหารตรงมาตามถนนสองนางสถิต เลี้ยวขวากลับถนนสมุทรศักดิ์รักษ์ เลี้ยวซ้ายมาตามซอยไทยยานยนต์ มาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2029 เลี้ยวขวามาตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 212 เลี้ยวขวาเข้าถนนท่าเรือ ถึงด้านศุลกากรมุกดาหาร

2. ด้านพรมแดนมุกดาหาร (สะพานมิตรภาพ 2) ตั้งอยู่ติดกับสะพานมิตรภาพ 2 บ้านสงเป็ย ต.บางทรายใหญ่ อ.เมือง จ.มุกดาหาร เป็นด้านสาขาของด้านศุลกากรมุกดาหาร มีหน้าที่ตรวจ

ของที่ขนส่งเข้า-ออกโดยทางนั้น หรือที่จะเข้าไปหรือออกมาจากด่านศุลกากรมุกดาหาร รวมถึง
หน้าที่ในการตรวจผู้โดยสารและยานพาหนะที่เดินทางเข้ามา หรือจะออกนอกราชอาณาจักรโดย
รถยนต์ระหว่างจังหวัดมุกดาหารกับแขวงสะหวันนะเขต ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว เปิดทำการระหว่างเวลา 06.00 น. ถึง 22.00 น.ทุกวัน

รายงานภาวะการค้าชายแดนจังหวัดมุกดาหาร ประจำเดือนตุลาคม 2550 ปรากฏผลว่า การค้าชายแดน ปรากฏ ดังนี้

1. การค้าชายแดน ไทย – สปป.ลาว ณ ด่านศุลกากรจังหวัดมุกดาหาร

ภาวะการค้าชายแดน โดยรวมระหว่างไทยและสปป.ลาว ในช่วงเดือนตุลาคม 2550 มีมูลค่า
ทั้งสิ้น 1,422.42 ล้านบาท เมื่อเทียบกับมูลค่าการค้าโดยรวมของเดือนกันยายน ซึ่งมีมูลค่าทั้งสิ้น
1,830.83 ล้านบาท ลดลง 408.41 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 22.31 สำหรับการการค้าชายแดน
ไทย-สปป.ลาว ในเดือนตุลาคม 2550 แยกเป็น

1.1 สินค้าส่งออก มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 473.76 ล้านบาท ลดลงจากเดือนก่อน
(กันยายน 2550) ซึ่งมีมูลค่า 506.98 ล้านบาท ลดลง 33.22 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 6.55
โดยเป็นการลดลงของการส่งออกสินค้าประเภทของใช้ประจำวัน (สินค้าอุปโภคบริโภค) เครื่องจักร
ที่ไม่ใช้ไฟฟ้า วัสดุก่อสร้าง เครื่องดื่มและเครื่องดื่มบำรุงกำลังและยานพาหนะอุปกรณ์และ
ส่วนประกอบ เป็นต้น

สินค้าส่งออกที่สำคัญ ในเดือนนี้ยังคงเป็น สินค้าของใช้ประจำวัน (สินค้าอุปโภค
บริโภค) สินค้าเครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ สินค้าเชื้อเพลิง เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และ
ส่วนประกอบ สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร สินค้าวัสดุก่อสร้าง เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก
เครื่องดื่มและเครื่องดื่มบำรุงกำลัง เป็นต้น

1.2 สินค้านำเข้า มูลค่าการนำเข้ารวมทั้งสิ้น 948.66 ล้านบาท เมื่อเทียบกับ
เดือน กันยายน ซึ่งมีมูลค่า 1,323.85 ล้านบาท ลดลง 375.19 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 28.34
โดยเป็นการลดลงของการนำเข้าสินค้าในหมวดสินค้าแร่ (ทองแดง) เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้าและ
ส่วนประกอบ สินค้ากิจกรรม ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ และยานพาหนะ อุปกรณ์และ
ส่วนประกอบ เป็นต้น

สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าแร่ (ทองแดง) เสื้อผ้าสำเร็จรูป ยานพาหนะ (เช่น
รถยนต์ พวงมาลัยซ้าย) เครื่องใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรที่ไม่ใช้ไฟฟ้า ไม้แปรรูป
เป็นต้น

จุดที่มีการซื้อขาย ปี 2550 (จังหวัดมุกดาหาร)

จุดผ่านแดน ถาวร

- อาคารท่าเทียบเรือ เทศบาลเมืองมุกดาหาร
- สะพานมิตรภาพไทย – สปป.ลาว แห่งที่ 2
- บ้านสงเปือย ต.บางทรายใหญ่ อ.เมือง จ.มุกดาหาร

ด่านศุลกากรที่เกี่ยวข้อง

- ด่านศุลกากร มุกดาหาร

2. การค้าผ่านแดน

ในช่วงเดือนตุลาคม สินค้าผ่านแดนมีมูลค่าทั้งสิ้น 507.16 ล้านบาท แยกเป็น

2.1 สินค้าผ่านแดนขาออก โดยผ่านทางด่านศุลกากรมุกดาหาร มีมูลค่าทั้งสิ้น 504.94 ล้านบาท เมื่อเทียบกับมูลค่าของเดือนกันยายน ซึ่งมีมูลค่า 420.00 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 81.94 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 19.51 สินค้าที่สำคัญได้แก่ บุหรี่ เครื่องดื่มและเครื่องดื่มบำรุงกำลัง ส่วนประกอบของเครื่องจักรในการทำเหมืองแร่ เคมีภัณฑ์ และส่วนประกอบรถยนต์และอะไหล่รถยนต์เก่า

ตารางที่ 5.10 : หมวดสินค้าผ่านแดนขาออก ด่านมุกดาหาร

หมวดสินค้าผ่านแดนขาออก	จากประเทศที่สาม ผ่านไทยไป สปป.ลาว
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	สิงคโปร์
ยานพาหนะและอุปกรณ์	จีน, สิงคโปร์, ญี่ปุ่น, เกาหลี
เครื่องจักรไม่ใช่ไฟฟ้าและอุปกรณ์	ออสเตรเลีย, ญี่ปุ่น, จีน, สิงคโปร์, ฝรั่งเศส, สวีเดน, อเมริกา, อินโดนีเซีย, ฟินแลนด์, เยอรมัน, เกาหลี
เครื่องดื่มและเครื่องดื่มบำรุงกำลัง	อังกฤษ, ฝรั่งเศส, สิงคโปร์, มาเลเซีย, อเมริกา
เหล็ก เหล็กกล้าและอุปกรณ์	สิงคโปร์
เคมีภัณฑ์	ออสเตรเลีย, อินโดนีเซีย, จีน, เม็กซิโก, อินเดีย
สิ่งทอ	จีน
สินค้าเชื้อเพลิง	สิงคโปร์
เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	ออสเตรเลีย
พลาสติกและผลิตภัณฑ์	จีน, สิงคโปร์, มาเลเซีย
อื่น ๆ	ออสเตรเลีย

2.2 สินค้าผ่านแดนขาเข้า โดยผ่านทางด่านศุลกากรมุกดาหาร มีมูลค่าทั้งสิ้น 5.22 ล้านบาท เมื่อเทียบกับมูลค่าของเดือนกันยายน ซึ่งมีมูลค่า 2.88 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 2.34 ล้านบาท หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 81.25 สินค้าที่สำคัญ ได้แก่ ห่วงเพิ่มเก็บเอกสาร ถุงเท้า และเสื้อผ้าสำเร็จรูป

ตารางที่ 5.11 : หมวดสินค้าผ่านแดนขาเข้า ด้านมุกดาหาร

หมวดสินค้าผ่านแดนขาเข้า	จาก สปป.ลาว ผ่านไทยไป ประเทศที่ 3
สิ่งทอ	ญี่ปุ่น, อเมริกา
เครื่องใช้สำนักงาน	เกาหลี, แอฟริกา

ตารางที่ 5.12 : สถิติการค้าระหว่างไทยกับ สปป.ลาวด้านจังหวัดมุกดาหาร
ปี 2544 – 2550 (ตุลาคม)

หน่วย : ล้านบาท

ปี	มูลค่า : ล้านบาท				อัตราการขยายตัว			
	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
2544	4,872.22	4,070.96	801.26	3,269.70	-24.57	-20.43	-40.36	-13.33
2545	4,505.67	3,690.34	815.33	2,875.01	-7.52	-9.35	1.76	-12.07
2546	4,461.15	3,722.27	738.88	2,983.39	-0.99	0.87	-9.38	3.77
2547	6,024.06	5,402.08	621.98	4,780.10	35.03	45.13	-15.82	60.22
2548	6,325.91	5,371.00	954.91	4,416.09	5.01	-0.58	53.53	-7.62
2549	9,335.04	6,418.56	2,916.48	3,502.08	32.23	16.32	67.26	-26.10
ม.ค.50	950.61	477.06	473.55	3.51	31.76	-10.87	154.30	-98.99
ก.พ.50	687.95	407.06	280.89	126.17	-27.63	-14.67	-40.68	3,494.59
มี.ค.50	1,360.98	500.17	860.81	-360.64	97.83	22.87	206.46	-385.84
เม.ย.50	1,546.46	566.04	980.43	-414.39	13.63	13.17	13.90	14.90
พ.ค.50	1,719.14	610.23	1,108.91	-498.68	11.17	7.81	13.10	20.34
มิ.ย.50	1,604.66	564.22	1,040.44	-476.22	-6.66	-7.54	-6.17	-4.50
ก.ค.50	1,669.95	493.93	1,176.02	-682.09	4.07	-12.46	13.03	43.23
ส.ค.50	1,901.02	497.31	1,403.71	-906.40	13.84	0.68	19.36	32.89
ก.ย.50	1,830.83	506.98	1,323.85	-816.87	-3.69	1.94	-5.69	-9.88
ต.ค.50	1,422.42	473.76	948.66	-474.90	-22.31	-6.55	-28.34	-41.86

ที่มา : ด่านศุลกากรมุกดาหาร ประมวลผลโดย : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมุกดาหาร